

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat . . . . . 13 h
za dvakrat . . . . . 11 "
za trikrat . . . . . 9 "
za več kot trikrat . . . . . 8 "
V reklamnih notkah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

P. Wasmann v Berlinu.

Postanek človeka.

O prvih dveh predavanjih jezuita P. Wasmanna v Berlinu smo že poročali. O tretjem, ki se je vršilo 17. t. m. smo danes dobili preko Kolina sledeče obširno poročilo:

Vse je drlo v dvorano Philharmonije k tretjemu predavanju P. Wasmanna, kajti obravnavala se je najbolj zanimiva stvar: postanek človeka. V nabito polni dvorani je z mirnim glasom izvajal P. Wasmann o predmetu: »Ali je dedenčna teorija veljavna tudi za človeka?« sledeče — tu podam le glavne poteze zelo obširnega predavanja:

O postanku človeka nima soditi samo zoologija. Za razrešitev tega vprašanja je kompetentna v prvi vrsti psihologija, ki v soglasju s krščansko filozofijo uči, da se človeški dušni pojavi ne dajo izvajati iz živalskih nagonov. Kar se je v tem oziru učilo od strani monistov, spada med romane. Človek se kot duhovno bitje vsaj kar se tiče njegovih psihičnih zmognosti ni mogel razvijati in razviti, ampak je bilo za to potrebno stvarilno dejanje.

Kar se pa tiče postanka telesa in nižjih afektov, nagonov ter čutnega stremjenja človekovega, je treba strogo ločiti dvoje: zgolj logično možnost, da se je razvil človeški organizem s svojimi nižjimi psihičnimi funkcijami iz živalskega, in empirijsko dejstvo. Kajti ni vse dejansko, kar je možno, in če kdo uvaža zgolj metafizično zmognost, da se je človek razvil telesno iz živali, mora poprej raziskovati, kaj uče o tem dejstvu. Kar se tiče prvega, uči sveto pismo, da je Bog vdihnil človeku svojega duha, telo pa formiral iz zemlje. Kdor prav pojmuje nadsvetovnega Boga, ta ve, da sta izraza vdihniti in oblikovati prirojena za umevanje dotične dobe in da prvi pomeni stvarilno dejanje, drugi pa postanek človeka iz stvari po božji moči, volji in ciljih. Jasno je vsled tega, da teologija zoologije in sorodnih disciplin ne ovira pri raziskavanju o postanku človeka, kajti genetična vez med človekom in drugimi organizmi je z ozirom na telesni ustroj metafizično mogoča, z ozirom na duševni pa seve absolutno nemogoča. To dvoje priznavajo vsi teologi.

Torej so merodajni za vprašanje, ali se je človek razvil iz živali ali ne, zgolj empirijski dokazi. Naravoslovci, ki se drže načela, da njihova veda ne sme posegati v metafizična vprašanja, so takoj, ko so uvideli, da so dokazi za živalski postanek človekov nedostadni, proglasili ves problem za hipotezo, ki nima še nobenega znaka gotovosti na sebi. Drugi naravoslovci so pa hoteli iz te teorije napraviti dogmo, da s tem zanikajo vse nadsvetovne in stvarstvene; drugim zopet je ugajalo v monizmu dozdevno težnjenje po enoti in so se ga iz teh estetiških razlogov oprijeli. Kaj pravi torej o tem vprašanju primerjalna morfoloģija?

Ta ne uči nič drugega kot to, da je človeško telo z ozirom na vse živalske organizme najvišji razvojni tip. Kaže velike podobnosti z živalskim, a ravnotako nepremostljive razlike, posebno kar se tiče možganja in lobanje. (Ranke). Podobnosti so analogije, iz katerih se seveda ne more dokazati kako genetično sorodstvo med človekom in živaljo, ampak zgolj enotnost tipa, ki je zgrajen po isti arhitekturi in zakonih kot živalski. To pa zamore storiti tudi stvarjenje, bodisi posredno, bodisi neposredno. Sicer pa bistvene razlike ne dopuščajo nikakega gotovega ali vsaj bolj verjetnega sklepa na genetično vez.

Za živalski postanek človekov dozdevno govori tudi razvoj individua. Haeckel namreč sklepa iz razvojnih stopenj vsakega posameznega organizma iz kalu pa do popolne oblike na enak, temu odgovarjajoči razvoj celega rodu v pradi. Ta Haecklov zakon, ki ga je povzel od Fritz Müllerja, je dandanes zelo kritično obdelan in njegova veljavnost omejena. Za to si je pridobil največ zaslug biolog Oskar Hertwig. Dandanes vsi vemo, da razvoj individua ni ponavljanje, ampak nadaljevanje razvoja dotičnega rodu. Človeški zametek kaže v gotovi dobi analogijo s kako živalsko obliko, toda ne bistveno analogijo, kajti drugače bi se ne razvil ravno v človeka. Tudi popolni človek je višjim živalim organsko podoben, tembolj embrionalni štadiji, kajti ti s stopinje od nepopolnejšega v popolnejše in s tem sledijo le nekemu običnemu zakonu. Wasmann izjavi, da tega biogenetskega zakona Haeckla ne zavrača za vsak slučaj — semtertia je dobro pomožno sredstvo — toda za vse slučaje ne velja, zlasti pa za človeka ne, ker se ne da anatomsko dokazati analogija med človeškimi embrionalnimi stopnjami in živalskimi. Haeckel je čisto sam iznašel par takih stopenj, katerih naravoslovci dandanes ne priznavajo, nekatere štadije pa različno razlagajo, ta tako, oni drugače. Da je sklepanje iz tega zakona le hipoteza, je mnenje skoro vseh embriologov.

Isto velja o rudimentih. »Was man nicht erklären kann, das sieht man als Rudimentum an.« Deli, ki so jih imeli preje za rudimente, so se izkazali za važne organe z važnimi fiziološkimi funkcijami. Nadalje pravi Wasmann, da vzlic vsemu spoštovanju do ponekod duhovitih sklepov iz podobnosti človeške krvi z opicjo na genetično sorodstvo med obema, ne veruje, da bi se ta hipoteza delj obdržala. Kajti iz sorodstva krvi (Blutreaktionsversuche von Friedenthal) se mora najprej sklepati na direktni postanek človeka iz opic. To slednje pa je že zdavnaj ovržena teorija, ki je nihče več ne uči. Ako je torej vzlic analogijam med človeško in opicjo krvjo direktni razvoj človeka iz opice nemogoč — kakor je dokazano — potem se iz tega da še menj sklepati na indirektno sorodstvo.

Pri tem je predavatelj mimogrede omenil,

da kaže razvoj opic v mlaši dobi več podobnosti s človekom, posebno kar se tiče lobanje, kakor jih opazujemo med opico v poznejši dobi in človekom. Haeckel bi potemtakem po svojem biogenetskem osnovnem zakonu moral sklepati na postanek opice iz človeka, in ne narobe.

Obširno je predavatelj govoril o paleontoloških dokazih za živalski postanek človeka. Razložil je, kaj uči podmena o indirektnem sorodstvu med človekom in višjim opicami. Človek in opica sta sklepna člena dveh morfološko popolnoma različnih razvojnih vrst, dotikata se pa v nekim skupnem hipotetičnem rodovnem deblu. Da bi ta teorija postala bolj verojetna, bi se morali najti posredni členi med človekom in dotično skupno rodovno obliko na eni strani in med sedanji opicami in dotično skupno rodovno obliko na drugi strani. Toda, dasi poznamo toliko fosilnih opic — dotičnih posrednih členov paleontologija ni našla. Pithenanthropus erectus Duboisov je bil po mnenju zoologov najbrž navadna Gibbon-opica — sicer so pa dotični ostanki tako pomankljivi, da naravoslovci strokovnjaki o njih sploh nič več ne razpravljajo. neandertalski človek pa je navadna človeška prahistorijska rasa — ravnotako Spyski, La Nauletski in Krapinski človek. Ta del je končal P. Wasmann sledeče: Če potem Haeckel postanek človeka od živali uči na podlagi izmišljenih rodovnikov, se čutim v svoji vesti dolžnega, stopiti temu nasproti. Konečno je P. Wasmann slikal razmerje med vedo in vero v vznešenih besedah ter končal:

»Zato sem trdno prepričan, da med krščanskim svetovnim naziranjem in naravoslovno vedo načeloma ne more obstajati nobeno nasprotje.« Občinstvo je živahno aklamiralo Wasmannu; aplavza ni hotelo biti konca. Tudi topot je Wasmann kazal celo vrsto skioptičkih slik (razlike in podobnosti med človekom in opico.)

Poročila o disputacijskem večeru še nismo dobili. Priobčimo ga seveda takoj, ko ga sprejmemo. Že iz današnjega poročila se pa vidi, kako malo je poročevalec dunajske »Zeit« razumel Wasmanna.

Prometno društvo za Bohinj.

(Dopis iz Bohinjske Bistrice.)

Dne 17. t. m. je predsednik osnovnega odbora g. M. Hlumeck sklical, kakor je bilo določeno, člane k ustanovnemu občnemu zboru društva za promet tučev v šolo. V izbranih besedah pozdravi zborovalce ter predstavi zastopnika deželne zveze g. dr. Marna. Posebej se izrazi radost nad množestvilnimi gosti iz Bohinjske Bele, Bleda in Gorji. — G. predsednik je načrtal v glavnih potezih pomen društva v obče in posebej za Bohinj. Promet s tuji je velikega pomena za posamezne kraje,

dežele in državo. Od tučev ima vsak dobiček, kmet, ki bolje proda svoje pridelke, trgovci in obrtniki pri svojem obrtu. Tudi priprst delavec pride z računom po svoji zaslužki.

Kot vzgled glede prometa s tuji navaja Švico. Pred 50 leti ondi niso poznali prometa s tuji. Švica je bila revna, trumoma so se ljudje izseljevali — kakor sedaj pri nas — v Ameriko. Domače gore jih niso mogle preživiti. Odkar se je oživil promet s tuji, je Švica bogata ter nudi domačinom dela in zaslužka. Prometna sredstva — vsestranska udobnost je v Švici na vrhuncu! Ondi je sedaj pravo blagostanje; 100 do 150 milijonov frankov prinese tuji vsako leto.

Nato je označil nagibe potovanja. Ljudje potujejo vsled različnih nagibov. Romarji iz nabožnega nagiba, kupčevalci radi kupčije, znanstveniki žene po svetu ukaželjnost. Glavni nagib pa je in ostane zabava, ljubezen do prirodnih krasot. Vendar je treba tujem nuditi tudi raznih udobnosti, da morejo prirodne krasote uživati. In ravno v dobroti v vsakem oziru pripraviti je namen novoustanovljenega društva. Najboljša reklama je udobnost!

Nato predava poljudno g. dr. Marn o prometu s tuji. Časi so se izpremenili. V sebi čuti človek neki nagon, da si ogleda tuje kraje in navade. Pri bogatih Amerikancih, zlasti pri onih 10.000, ki razpolagajo s milijoni, je potovanje šport. Leto za letom prihajajo v Evropo, zlasti v gorato Švico. Da pusté tam ogromne svote denarja, je umljivo. V Švico pride vsako leto nad dva milijona tučev.

Nadalje opisuje ugodnosti, ki nastanejo vsled prometa s tuji. Zemljiška renta se zviša, cene zemljišč so višje. Bolje se plačujejo zemljiški pridelki, sočivje, zelenjava, sadje. Tudi živinoreja, perutnina ima večjo vrednost. Opozarja zlasti na krajevno posebnosti glede obrta in trgovine. Posebej se omenja umetniških fotografij in razglednic kot najboljšo brezplačno reklamo.

Pa tudi vzgojevalen in izobraževalen pomen ima promet s tuji; ljudje se privadijo vljudnosti. Surovost sama ob sebi izgine.

Kratko se nariše delovanje novega društva. Isto ima biti zastopnik tučev, zlasti, ako se komu zgodi kaka krivica. Društvo mora biti posredovalnica za stanovanja; imeti mora zaznamek stanovanj — poseben kataster, da more svetovati, kam naj se podaajo v stanovanje. Tudi poroča, da je posebno železniško ministrstvo naklonjeno prometnemu društvu in da posebno pozornost obrača na Bohinj. — G. Peternel z Bleda priporoča, naj društvo vse potrebno ukrene, da zgradi neobhodno potrebne ceste okrog jezera. Glede reklame nasvetuje, naj si deželna zveza nakupi po velikih znamenitih zdraviliščih in letoviščih posebne prostore, kjer si postavi lastne table za reklamo iz naših domačih prirodnih krasot. Tudi svetuje, naj bi se gostilničarji združili v

LISTEK.

Izlet v Varšavo.

(Konec.)

Ko sva se nekaj časa razgovarjala z gospodom profesorjem, mi pove, da ima on zdaj uradne ure, naj mu torej oprostimo, medtem mi bo njegova nečakinja razkazala zbirko in knjižnico, dokler ne bo on prost. Nečakinja, kaj simpatično in inteligentno dekle, kakor sem pozneje zvedel, učiteljica na nekem velikem zavodu za slepce in gluhome, me je res takoj vzela s seboj in ogledovala sva si veliko knjižnico in krasne starodavne zgodovinske zbirke ordinata kneza Zamojskega.

Kdor hoče pravično presojati tuj narod, mora se vglobiti v njegove razmere, duha, življenje in zgodovino in se postaviti na njegovo stališče. Ako pa presoja kdo tuj narod s svojega stališča in razmer, bo njegova sodba gotovo enostranska in krivična. Tudi ako hočemo presojati poljsko plemstvo, ne smemo stati na svojem slovenskem stališču, ampak moramo soditi iz poljskega življenja, razmer, duha in zgodovine. Gotovo je imelo in ima še poljsko plemstvo mnogo napak, toda prezreti ne smemo tudi njegovih dobrih strani. Pred vsem je poljsko plemstvo nekaj čisto drugega, kakor pa plemstvo drugih narodov. Pri Poljaki to ni maloštevilna, samo konsumptivna vrsta ljudi, ampak je v resnici del naroda, po številu sicer slabšeji od »hlopa«, toda s tako razvitim narodnim življenjem in izraženim narodnim značajem, da je veljalo

do nedavnih desetletij za izključene predstavitelje naroda v vseh strokah njegovega življenja.

Poljsko plemstvo je iako številno in se deli pred vsem na tri dele:

1. »Magnati.« To so veliki plemenitaši, podobni nemškim grofom in knezom, imajo velikanstva posestva in velik vpliv. Marsikak poljski magnat bi gotovo ne menjal s kakšnim balkanskim vladarjem, dasiravno so zgubili mnogo onega bogastva in vpliva, katerega so imeli za časov poljskega kraljevstva. Zdej nosijo naslove »hrabia« (grof) ali knez, toda Poljaki sami nekaj niso poznali nobenih plemenitaških imen. Dotične naslove so jim dale šele po razdelitvi poljskega kraljevstva tuje države. Knežje rodbine so večinoma potomci litavskih knezov »Sediminovičev« ali pa ruskih »Rjurikovičev«, ki so se popopoljčili. V poljski državi pa niti v naslovu ni bilo nobenega razločka med najbogatejšim plemenitašem in med navadnim kmečkim slahčičem. Tudi pravno so bili vsi enaki, magnat je imel samo toliko več vpliva, kolikor mu ga je dajalo njegovo velikanstvo premoženje in vplivne zveze. Poljska država je bila ob svojem času najbolj demokratična država v Evropi. Med tem, ko je drugod državljanske in politične pravice imela le jako maloštevilna plemenska kasta, bil je tu pravno enak vsak slahčič, od najbogatejšega magnata, do zadnjega kmečkega slahčiča. Sploh se je razodevalo v poljski zgodovini veliko stremenje k demokratizaciji na ta način, da so se plemenitaške pravice raztezale na vedno bolj široke sloje in da so se plemenitaši v javnih pravicah vedno bolj enačili med seboj. Ako bi z razde-

litvijo poljske države ne nastopila v tem oziru reakcija, bi do dandanes gotovo že prišlo do tega, da bi se vsak Poljak proglasil za slahčiča in bi imeli vsi enake pravice.

2. Navadni slahčiči. Poljska slahča v tem ožjem pomenu obsega cele ljudske sloje od lastnikov posameznih vasi, do velikih uradnih in meščanskih mas. Slahčiči, ki so na en ali drugi način prišli ob svoja posestva, posikal so si službe kot uradniki, profesorji, umetniki, pisatelji, trgovci, rokodelci itd. in iz njih se pričena tvoriti poljsko meščanstvo. Od neplemenitih meščanov, uradnikov, trgovcev, profesorjev, rokodelcev in umetnikov jih ločijo le še stare rodbinske tradicije, plemski diplom, katerega hranijo v skrinji, večinoma pa tudi družabni ton in takt. Iz tega združenja slahče z ljudstvom v meščanstvu, razvija se poljska družabna vzgoja in vljudnost, katere čisto manika pri narodih, ki si morajo meščanstvo stvariti iz ljudskih mas.

3. Kmečka slahča. Ponekod se nahajajo cele vasi plemenitih kmetov, ali pa je del vasčanov slahčičev, drugi del pa kmečki, — takozvane »zasianke«. Kako je ta slahča nastala je še nerazjasnjeno zgodovinsko vprašanje, njihovi plemski diplom so velikokrat jako stari, starejši od druge, prave slahče, v življenju se ne ločijo čisto nič od neplemenitih kmetov, a so jako ponosni na svoje plemstvo in se ne družijo s sosedi neplemenitaši, se nikdar ne ženijo s »kmetičami« itd. Neki znane mi je pripovedoval sledečo karakteristično zgodbo:

»Kmetu nešlahčiču je ušla svinja na vrt kmeta slahčiča. Kmet slahčič jo je prijel in jo zaprl v svoj svinjak. Sosed, lastnik svinje,

pride k njemu in ga prosi: Dragi sosed! Nikar nam ne delate nepravilne in vrnite nam svinjo. Saj povrnem nad škodo, kolikor je je naredila! — Slahčič pa zakriči nanj: Kaj misliš, da sem tvoj kolega, kali, da govoriš z menoj kot s kakšnim kmetom! Poberi se domov in svinja ostane v mojem hlevu; jaz vas »hame« že naučim, kako je treba ravnati s slahčo! — Kmetič pride domov in toži ženi: Stvar bo sitna, treba bo iti k sodniji, dasiravno bi se vse lahko tako poravnalo. — Ti ne znaš ž njim govoriti — reče žena, pojdem jaz sama k njemu in ga poskusim pregovoriti. — Kmetica se res odpravi k sosedu in mu začne govoriti. — Jasno vemožni gospod! Vi ste bili vedno tako milostljivi z nami in vašagovolila pasti kravo z našo Marušo. Bodite torej še tako dobri in odpustite mojemu možu njegovo kmečko zabost in blagovolite nam milostno vrniti našo svinjo. Če bo vaša svinja kedaj blagovolila priti na naše dvorišče, bomo tudi vedno tako drzni, da si jo bomo upali vrniti jasno vemožnemu gospodu. — To je pomagalo in vaški slahčič je takoj velj vrniti svinjo kmetu.

Med Poljaki je slahča jako množestvilna in ona je vsvarila vse, kar imajo Poljaki. Slahča je izključno povzročila velike vojne za nepodleglost domovine in dala zgled junštva in požrtvovalnosti, ki nima enakega v zgodovini. Največji poljski pesniki, pisatelji, umetniki, politiki in voditelji naroda na vseh poljih so bili slahčiči. Ni je stroke, ne gibanja, ne stranke, v kateri bi slahčiči ne imeli glavne besede. Narodno demokracijo in katoliško demokracijo v Galicijo vodijo slahčiči, celo v

gostilničarsko zadrugo. Zaradi draginje se navadno tuji ne pritožujejo, pač pa zaradi slabe ali celo nesnažne priprave. Za slabo reč je pač vsak novc preveč.

J. Piber priporoča, naj tudi domačini — kmetje pripravijo hiše svoje tako, da bodo mogli tuji v njih stanovati. Zlasti naj bi pričeli zidati udobne hiše — vile, da jih po leti dajo tujcem v najem. Denar bo v stavbiščih z ozirom na izpremenjene razmere zaradi tujcev večje obresti donasal, kakor v posojilnici.

Predsednik se zahvali govornikom. Potrdil se je osnovalni odbor; nato je bilo zborovanje zaključeno. Pristopilo je takoj precej članov. Želimo novemu društvu obilo uspeha.

OGRSKE ZADEVE.

Samostojni carinski tarif. Danes zboruje gospodarski odsek ogrskega parlamenta. Stališče vlade pojasni Košut. Predno se začnejo obravnave o samostojnem carinskem tarifu, bosta delj časa govorila predsednik odseka grof Batthyany in poročevalec zakonskega predloga.

Parlament. Szasz interpelira vlado zaradi velikih dolgov uradništva, ki pospešujejo korupcijo. Wekerle odgovori, da so tega posebno krive kreditne zadruge, da pa strogo izvajanje že obstoječega zakona za oduge lahko zabrani zadolževanje. Sicer pa ni samo uradništvo zadolženo, ampak velik del vse inteligence sploh. Inteligenca preveč zahteva in premalo dela. Vlada bo sicer vprašanje o zadolžitvi uradnikov skušala rešiti, seveda sama teh dolgov ne bo plačala ali pa zanje jamčila.

Lengyel, kateremu nekateri listi očitajo različne zločine, je odvetniško zbornico naprosil, naj uvede proti njemu disciplinarno preiskavo.

Nagodbeno vprašanje. Glasilo neodvisne stranke, »Budapest« izjava, da je zavlačevanje nagodbenega vprašanja od strani Avstrije za ogrske interese zelo škodljivo. (Zato so Ogrji tudi zaropotali z avtonomnim tarifom.) Wekerle in Beck sta se zato pobotala na sledeči način: Do konca marca morajo biti nagodbena pogajanja končana. Pogajala se bosta obadva ministrska predsednika sama, zlasti glede na preporne točke. Ogrska vlada se pa zaveže, da do konca marca ne obravnava v plenumu zbornice samostojnega carinskega tarifa.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR.

Za predsednika nemškega državnega zbora je izvoljen konzervativec grof Udo Stolberg, za podpredsednika pa nacionalni liberalc Paascke in član svobodomiselnih ljudske stranke Kaempf.

VOJSKA MED JAPONSKO IN AMERIKO?

Honolulu, (Sandwich-(Havai)-otočje) 20. febr. Tukajšnji Japonci so poslali predsedniku Rooseveltu brzojavko, kjer protestirajo proti nameravanemu naselniškemu zakonu Zedinjenih ameriških držav, ki zabranjuje Japoncem naseljevanje v severni Ameriki. Brzojavili so tudi zunanjemu ministrstvu v Tokiu, da smatra ameriški zakon za nasproten japonski časti.

Honolulu, 20. febr. Semkaj je priplulo nekaj japonskih bojnih ladij. Ladje so sivo prebarvane. (Tako so pobarvane ladje le v vojnem času.) — Pozneje poročajo, da so priplule v Honolulu tri japonske križarice.

Tokio, 20. febr. Med ljudstvom vlada zaradi nove ameriške naselniške postave veliko razburjenje. Vladni krogi niso vznemirjeni.

PONESREČENA DEMONSTRACIJA ZA GIORDANA BRUNA.

Liberalni listi se norčujejo iz demonstracije, ki so jo republikanci in socialisti priredili preteklo nedeljo Giordanu Brunu na čast. Ponesrečila se je zato, ker so monarhistični liberalci in celo liberalni radikalci — Lucchini, Viti de Marco, Borghese in dr., odklonili udeležbo na tej slavnosti. Monarhisti in zmerni liberalci ne smatrajo namreč za koristno izzivati katoličane, ki so trdna opora proti socialcem in socialnim anarhistom.

Demonstracije se je udeležilo veliko rado-

vednežev, dan je bil namreč izvanredno lep. Cerkve so manifestanti okrasili z neumnim listom »Asino«. Procesijo so otvorili uniformirani trobentači, ki so trobentali marsellezo, kar je vzbudilo občno nejevoljo in tudi smeh. Potem so prišli rdečesarjanci Garibaldinci, krohotaajoči se vseučilišni dijaki, nosilci venca za Giordana Bruna s prostozidarskimi emblemi, potem neka eksotično kostimirana godba. Peli so izzivalno protiavtstrijsko: Va fuori d' Italia, va fuori stranier! (Pojdj vun iz Italije, pojdj vun, tuje!) Manifestanti bi bili radi demonstrirali pred avstrijskim poslanštvom, toda policija jih je energično vrgla nazaj, da so se morali ogniti benečanskega trga, kjer stoluje avstrijski poslanik. Vrhtega sta naše poslanštvo stražili dve stotnji italijanske pehote. Pri spomeniku Brunovem so zaigrali internacionalo, položili vence in se po različnih protiklerikalnih govorih razšli. V nekem razglasu se berejo sledeče reči: »V šoli učijo jezuiti svojo moralko. Vzbudite se iz svojega zimskega spanja ter naskočite trdnjavo Vatikana! itd.

RUSIJA.

Volitve za durno.

Dozdej je izvoljenih že 226 poslancev za durno, 8 je monarhistov, 11 članov desnice, 16 zmernih, 9 oktabristov, 1 član stranke mirnega obnove, 40 kadetov, 28 socialdemokratov, 14 članov delavske stranke, 43 levičarjev, 42 nacionalcev, 11 brezstrankarskih levičarjev, 3 člani skrajne levice.

Pogromi v Odesi.

Slavnost »Zveze pravih ruskih ljudi« se je izpremenila v štiridnevno klanje, pri katerem je bilo ranjenih blizu 250 ljudi. Evropski konzuli so sklenili brzojaviti svojim vladam, da ruska vlada pri pogromu ni varovala življenja in imetja tujih podanikov. Vseučilišna oblast je zaprla vseučilišče. Trgovci ne morejo na borzo. Iz Peterburga so brzojavili gubernatorju Kaulbarsu, naj energično napravi red.

Podrobnosti.

Vlada ni konfiscirala Kuropatkinovih spominov iz rusko-japonske vojske. Delo bo obsegalo 4 zvezke. Vseh tajnih dokumentov pisatelj ni imel na razpolago. Delo bo kmalu izšlo. — Policija je ustavila preiskovanja proti morilcem poslanca durne, Hercensteina.

Poljska.

Pri volitvah za durno na ruskem Poljskem so zmagali nacionalni kandidati.

Volloni boj.

(Volitve so razpisane.) Sedaj se shodi lahko sklicujejo in vrše brez razglasitve. V sobotni številki še enkrat objavimo novi volilni red in določbe o shodih. Opozorjamo čitatelje, da dobro prouče vsa pojasnila.

(»Naš odlični dr. Romih«), tako Romih sam sebe imenuje v »Narodu«, se je spravil na krškega kaplana g. Vidmarja, čes, da ta pridno deli »Domoljuba« po Krškem. Zares grozna pregreha! Gospod Romih, vi ste svobodomiselnik, kaj ne? Ali menite, da je svoboda samo za liberalce, da smejo ti razširjati »Narod« med ljudi, kaplan Vidmar pa naj bi zaradi vas ponižno zlezal za peč in ne smel dajati Krčanom »Domoljuba«, če ti pošljejo poniž? Po vaših mislih »Domoljub« zastuplja nežna srca. Kaj pa dela »Narod« s svojimi brezverskimi in nesramnimi spisi? In vendar so nam znani slučaji, da so učitelji neke po otrocih pošiljali »Narod« starišem na dom. Kaj ne, »Narod« ne zastuplja nežnih src in ni še nobenemu duhovniku vzel ugleda? Svoboda za vse!

(Kandidatura Gopčevića.) Iz Kotora se piše »Reichsposti«: Vlada je dovolila občini Orahovac za zgradbo neke nove cerkve 28 tisoč kron, ako občina sama prispeva ali pridobi 28.000 kron. Ker pa občina nima denarja in bi se za 56.000 kron ne mogla zgraditi primerna cerkev, se je obrnila občina na projektanta »Paroplovitve Gopčevića«, za prispevek. Iz Kalifornije je došla brzojavka kalifornijskih Gopčevićev, ki izjavljajo, da zgrade ve-

ljaki imajo veliko število svobodne inteligence, kateri se ni treba boriti za vsakdanji kruh in imajo veliko število svobodnih mest po zasebnih knjižnicah in zbirkah, da se lahko posvete samo znanosti in umetnosti.

Profesor Korson je torej zdaj knjižničar pri ordinatu Zamojskem. Škoda, da si nisem mogel natančneje ogledati velike in krasne zbirke; toda na potovanju gre vse tako mimogrede. Ob treh je bil gospod profesor sam prost in vzel me je s seboj, da mi razkaže mesto. Boljšega vodnika si nisem mogel želeči. Seveda si tudi mesta ni bilo mogoče natančno ogledati, dosti je bilo, da sem dobil splošen vtis in da sem videl nekatere zanimivejše reči.

Varšava leži sredi popolne ravnine ob reki Visli, ki je od tu dalje za večje ladje plovna do morja. Toda mesto samo ni popolnoma ravno. Najstarejši del, staro mesto s poljskim kraljevim gradom, stoji na višini ob reki Visli, najnižje leži veliko delavsko predmestje »Praga«, na drugem bregu Visle. Krasen je bil pogled, ko sem iz starega mesta pri solnčnem zahodu gledal doli čez velikanski most na Prago, sredi katere se je daleč bliščala nova, velikanska gotška cerkev. Ko sem gledal doli, spomnil sem se slike, ki je visela na steni mladega Mickiewiczovega »Pana Tadeusza«:

»Dalej Jasiński, młodziąz piąkny i posępny; obok Korsak, towarzysz jego niedstępny; stoją na szanach Pragi, na stosach Moskali, siekąc wrogów, a Praga już się rokoło pali.«

liko in lepo cerkev, ki bo stala nad 100.000 K, vlada naj pa že dovoljen denar porabi n. pr. za vodovod. V Orahovacu je središče »Bokeške omladine«, ki je kandidirala Gopčevića, katero kandidaturo obsoja spljitsko »Naše Jedinstvo«. Gopčević namerava izdati svoje delce »Paroplovitba Gopčević« v srbsčini, kakor tudi delce, ki obsoja delovanje dalmatinskih poslancev.

(Konzervacija v Mariboru?) Nemški graški listi poročajo, da se je na shodu zaupnikov, ki ga je sklicalo nemško društvo za Maribor in okolico, sklenilo, osnovati veliki nemški volivni odbor, v katerem bodo združene vse svobodomiselnih frakcije v Mariboru, da se tako mariborski mandat zagotovi Wastianu. Volivni odbor se snide 25. t. m.; načeluje mu župan Schmiderer. — Kar se tiče drugih okrajev poročajo preko Dunaja: V Ptuj-Lipnici kandidirajo proti Maliku Krebs, Kauter in Hickl. V Celje-Ormožu kandidira med drugimi tudi »nemški radikalec« Markhl.

(Krščanski socialci in konservativci na Tirolskem.) Ker so konservativci glede na kandidaturo v 2. inomoškem volivnem okraju samovoljno postopali, je razbit tudi kompromis med njimi in krščanskimi socialci, kar se tiče mestnih okrajev na severnem Tirolskem in južnotirolskih zdravilišč. Tu bodo sedaj krščanski socialci postavili svoje kandidate.

Dnevne novice.

+ Reinke o razvojni teoriji. Znani botanik in biolog Reinke priobčuje v 5. zvezku ugledne revije »Der Türmer« (februar; IX. 1. 1907) članek: Die Abstammungslehre einst und jetzt, kjer zagovarja svojo teorijo, da na razvoj organizmov uplivajo poleg kemijskih in fizikalnih sil tudi takozvane dominante, t. j. notranje razvojne sile, ki povzročijo, da se organizmi razvijajo smoteno. V uvodu tega spisa pravi ugledni naravoslovec-biolog sledeče: »... Descendenčna teorija ni izkustvo, noben rezultat raziskovanja dejstev, ampak ideja, intuitivno razlaganje neke zveze med življenjskimi oblikami. Zato je descendenčna teorija znanstveno neizobraženemu opazovalcu bolj verojetna, kot pa temeljitemu, po spoznanju resnice stremčemu naravoslovcu; prvi prežre — hitro motreč — vse težkoče, ki jih drugi vidi nakopičene v neprehodne obklope. Kajti, še enkrat povdarjam: Descendenčna teorija ni (evidentno) spoznanje, ampak mnenje. Če pustimo na stran neizmerno malo dejstev, ki jih biolog zamore eksperimentalno obdelati, obravnava descendenčna teorija zgolj možnosti, katerih ni moč opazovati in preizkusiti in se s tem poda na metafizično polje, dočim se naravoslovje bavi z dejstvi, dostopnimi empiriji. Kot zločin na znanstvu pa treba ožigosati, če brezvestni pisatelji svojim bravcem descendenčoteoretičnih razglabljanj ne slikaio kot to, kar so, namreč naravoslovni roman, ampak kot pozitivna dejstva naravoslovja.« (»Als ein Verbrechen an der Wissenschaft muss es aber gebrandmarkt werden«, itd. str. 602). O biogenetiškem zakonu pravi Reinke na strani 607, da je tako pojmovan, kakor ga pojmuje Haeckel, fantazija, ne pa natorni zakon (»ist kein Naturgesetz, sondern eine Phantasterei«.) Svoja izvajanja konča Reinke sledeče: »Razvojna teorija sedanjosti je postala kritična — to je najznačilnejše nasprotje nasproti descendenčnim dogmam, ki so skozi več desetletij nadvladovala. Tega ne izvaja kak jezuit, n. pr. Wasmann, noben ultramontanec, katoličan, ligurjanec itd., itd., ampak I. Reinke, učenjak svetovnega glasu, botanik in biolog.

+ Straža na Dunaju je imela 10. februarja svojo predpustno zabavo. Ta zabava je že na glasu in vsako leto je vsi težko čakajo, ker nas vedno preseneti in nam nudi kaj novega; pred dvema letoma »Rokovnjače«, lani »Divjega lovca«, letos je bil blek prireditve veleizbran koncert. Izborna so udarjali tamburaši pod vodstvom t. Bajuka; najkрасnejši točki sta bili potpuri hrv. nar. pesmi »Vrbnice nad morem«, posvečen g. Al. Strahovniku, ki se je igral prvič in potpuri slovenskih narodnih pesmi »Na Gorenjskem je fletno« — oboje zložil t. M. Bajuk. Kot navadno je žel burno odobravanje in občudovanje med muzikalno izobraženim občinstvom tov. St. Premrl, ki je sviral na glasovirju poleg Gerbičeve »Romanca« in Ipavčevega »Kola«, svojo skladbo »Allegretto in Presto«. Društveni mešani zbor je zapel pet pesmic, moški četverspev dve. Užitek je nudilo tudi tenorsolopetje t. A. Rubida: »Ženska le vara nas« — arija iz opere »Rigoletto« in »Na obali«, oboje s spremljevanjem t. St. Premrla na klavirju. Ker se občinstvo ni umirilo, je dodal tovariš Rohida še arijo iz opere »Bajazzo«: »Smej se Bajazzo«. Mnogo smeha je vzbudil šaljiv prizor »Kmet in fotograf«. Po končanem sporedu je pletla mladina neumorno plesni venček pod spretnim vodstvom t. Bajuka. Posetilo je zabavo do 20 Čehov iz češke dunajske delavske organizacije »Jednota sv. Metoda«. — Isto nedeljo popoldne je bila običajna služba božja s petimi litanijami presv. Srca Jezusovega. — Na krasno uspehi prireditvi čestitamo »Straži«, želeči in uverjeni, da ji le koristi nasprotstvo, ki ga je začela kazati doslej »nevtralna« »Zvezda«.

+ Slovenski katehetje goriške nadškofije bodo 28. t. m. imeli sestanek v prostorih »Goriške zveze« v Gorici, ulica Vetturini 9, ob 10. uri dopoldne. Na dnevnem redu bo pretresovanje pravil »Društva slovenskih katehetov«, ki bo imelo svoj sedež v Ljubljani. — Za to gibanje se zelo zanima prevzv. knezo-nadškof goriški dr. Sedej.

+ O razmerah v deželni prisilni delavnici se bo vršila pri deželnem odboru disciplinarna preiskava. Prav tako! Upamo, da nam o uspehu te disciplinarne preiskave pošlje deželni odbor poročilo, zahtevamo pa, da se ne za-

sliši samo gospod ravnatelj, ampak tudi posamezni vsi pazniki in se jim zagotovi, da ne bodo prav nič trpeli vsled svojih izjav. Skrajni čas je, da se razmere v deželni prisilni delavnici uredijo, da ne bo deželna prisilna delavnica mučilnica in kaznilnica za — paznike.

+ Deželni zbor goriški je imel v sredo zvečer tretjo sejo. Navzoči so bili vsi poslanci. Računski sklep deželnega zaloga za leto 1905 se je izročil finančnemu odseku, ravno tako proračun za leto 1907. Na znanje se je vzela resolucija v zadevi državnega zakonskega načrta o ustanovitvi osrednje zadružne blagajne. — V zadevi nameravane ustanovitve deželnih pomožnih zalogov zoper bedo se je sklenilo pozvati vlado, naj se glede Goriške ne ozira na število prebivalstva, ampak na ljudsko bedo in okolnost, da je dežela zelo izpostavljena elementarnim neizgodam. — Nadalje je sklenil deželni zbor pozvati vlado, naj izdela zakonski načrt glede pospeševanja morskoga ribarstva. — Deželnemu stavbenemu in deželnemu kmetijskemu uradu se je sklenilo naročiti, naj izdelata vzorne načrte za kmečke hiše. — Z veselijem se je vzela na znanje resolucija v zadevi državnega zakonskega načrta glede zavarovalnih zavodov. — Predlog deželnega odbora, naj se dovoli 2323 kron za nasip na levem bregu hudournika Branica pri Lisjakih, se je izročil gospodarskemu in peticijskemu odseku. — Odobrila se je nakazana deželna podpora 400 kron županstvu komenskemu za razširjenje ceste Komen-Preserie. — Predlog deželnega odbora, naj se dovoli 20 odstotkov prispevka v svrhu izdelanja načrtov za ureditev Soče in Tera, je bil sprejet. — 2000 kron se je dovolilo varstvu zavoda za pospeševanje obrti v Gorici v svrhu vzdrževanja nadaljevalne šole za slikarje, dekoraterje in slične obrtnike. — Predlog za prispevek za razstavo stavbnih del v istem zavodu se je odkazal finančnemu odseku. — Finančnemu odseku se je odkazal predlog, naj se da goriškemu mestu podpora za ustanovitev službe za prevažanje bolnih in ponesrečenih. — Finančnemu in gospodarskemu odseku se je odkazal predlog, naj se da podpora biljanskemu županstvu v popravilo ceste v Sv. Lovrencu pri Neblem. — S tem je bil dnevni red končan in seja zaključena ob pol osmih.

+ Novo društvo. Predsedstvo kranjske deželne vlade je potrdilo pravila »Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva s sedežem Sv. Duh pri Krškem«.

— 13letni deček umoril svojega očeta. Iz Zaprešiča na Hrvaškem poročajo: V Prigorju je prišel kmet Pavel Bučar pijan domov. Pretepal je ženo, ki mu je končno s sinovoma ušla. Mož jih je dohitel in je vrgel sinčka Jura na tla. V tem trenutku je zagrabil 13letni sinček Joža za sekiro, katero je oče vrlil in je zasekal sekiro dvakrat v očetov vrat. Oče se je nezavesten zgrudil in je na mestu umrl.

— Sreča v nesreči. Poroča se nam: Jože Gorec, po domače Malnar na Dobrovi, ima zadnji čas pravi boj z elementarnimi silami. Pretečeno jesen mu je Gradašica dvakrat razdrila jez; enkrat popolnoma, drugikrat deloma. V terek zvečer se mu je vnelo v baraki na žagi. Ogenj so pogasili s trudom še o pravem času tako, da ima le 140 K škode. Ko bi bil ogenj nastal le nekaj ur pozneje, bi bila danes vsa njegova obširna poslopja lahko kup pepela in ogorkov. Hvala Bogu, da ni prišlo tako daleč Nesreča res nikdar in nikjer ne počiva.

— Raznoterosti iz Domžal. Poroča nam dopisnik, da je bilo naše prvo poročilo o samomumu na Krtni istinito. Samomorilec je v istini preje vozil pesek v Domžale in je tudi srečal orožnika prejšnji dan. Ali pa ni mogoče, da se komu tudi vsled strahu omrači duh? — Na postno nedeljo so se fantje v neki gostilni na Študi sprli. Težko je bil ranjen posestnik Janez Peterca, ki so ga prepeljali v dež. bolnico.

— Nova šolska bolezen. Dr. F. Gundrum je javil v »Napredku«, da se je opazila v šolah minolega poletja nova bolezen »drhtavica« (Zitterkrankheit), ki ima vzrok v živcih. Najlaglje obole deklice. Bolezen se javlja s tem, da se opazuje pri otrocih živčni nemir, ki se polagoma razvije v drhtanje. Drhtavica nastopa v obliki epidemije. Takšen otrok mora izostati iz šole, dokler ne ozdravi popolnoma, da ne okuži drugih.

— Strašna zakonska drama. O tem se nam še poroča: V selu Bernaci v Kastavščini sta dolgo let živela srečno in zadovoljno zakonska Ivan in Marija Širola. Pred leti pa je on šel v Ameriko, odkoder je pošiljal ženi domov denar. Premoženje je res vedno bolj rastlo. A nekoč pa ga opozore njegovi prijatelji v pismu, da mu je žena nezvesta. Nato je on prišel domov, kjer je povzročil velik prepir. Žena mu je z vso odločnostjo zatrjevala, da ni kriva, a on ji ni verjel. Preteklo soboto ji pravi: »Pojdj in pozdravi svoje. Obsojena si na smrt.« Ona si teh besed ni vzela k srcu. Drugi dan, v nedeljo, je hotela gospodinja nesti mleko v Reko. Mož pa je rekel, naj nese dekla, Zora Jelovič. Ko se je dekla opoldne vrnila iz Reke, je našla doma vrata zaprta. Šla je domov po svojega očeta, ki stanuje v istem selu. Oče je ubil okno in stopil v hišo. V stranski sobi zagleda strašen prizor. Oba zakonska sta ležala v krvi — ustreljena. Ona je bila zadeta štirikrat, on pa dvakrat. Našli so tudi tri pisma, v katerih izjavlja Širola, da je izvršil svoj čin zato, ker ne more več prenašati zasmehovanja svojih znancev radi ženine nezvestobe.

— Po odgonu je bil v sredo odgnan po goriški policiji v domovinsko občino Ajdovščino 60-letni Karol Godina, ki je bil v Trzinu obsojen na mesec dni zapora radi beračenja. Ker je obolel, so ga iz zapora oddali v

goriško bolnico. Sedaj je okreval ter je bil odgnan.

— **Prijet vojaški begun.** V sredo ob 2. uri ponoči je goriška policija prišla vojaškega beguna v kavarni na Stolnem trgu. Tja je prišel neki vojak že zvečer ter pojedel dve beli kavi, eno črno in 4 kose kruha. Ker ni imel nobenega denarja, ni mogel plačati, zato je sedel v kavarni. Ob 2. ponoči pride v kavarno policijska straža. Opozorjena na vojaka, ga takoj postavi na stražnik na odgovor. Vojak se je izgovarjal, da je transferiran iz Trsta v Gorico. Pozneje pa je priznal, da je l. 1884 rojeni Rudolf Fiček, rojen na Dunaju, pristojen v Sopronj. Služil je kot sanitetni vojak v vojaški bolnici v Trstu, odkoder pa je pobegnil.

— **Oddali so ga takoj vojaški straži.**

— **Sodraški dopisnik** v »Narodu« opisuje »lepe razmere« v občini. Naj bi mož raje sebe in svoje tovariše prijel za nosove, ker so on in njegovi liberalni somišljeniki krivi teh razmer. Sicer pa ni res, kar trdi, da namreč občinski računi za l. 1905 še sedaj niso pod streho. Dopisniku je gotovo dobro znano, da so obč. račune za leto 1905 že meseca marca pr. leta pregledovali, ki so pa vsi liberalne stranke, zelo natančno pregledali ter jih tudi odobrili. Da pa niso potem še do danes mogli priti pod streho, je kriva dopisnikova stranka sama, ki je dosedaj onemogočila s svojo obstrukcijo vsako redno delo v občini. Radi računov se meni pač ni treba skrivati, ker so bili računi celo mojo poslovno dobo vedno pravočasno rešeni, kar se pa v prejšnji dobi »zlatega obč. gospodarstva« ni dogajalo. Kar se pa tiče »dolgih nosov«, je med nami pa ta razlika, da je meni narava sama precej dolgega podarila, dočim se bodo Vaši nosovi kmalu razbili ob trdnjavskem zidu naših mož. Vi butate z glavob ob zid ter pri tem gotovo največ nosovi trpijo. Toliko za enkrat, če bode hoteli, pa še več.

— **Predavanje v Domžalah.** Iz Domžal se nam poroča: V nedeljo 17. t. m. je predaval v »Katoliškem izobraževalnem in podpornem društvu« profesor dr. Mihael Opeka o značajnosti. Pojasnil je zbranim poslušalcem, katerih je bila zopet polna dvorana, v čem obstoji prava značajnost, kako potrebna je, in katere so glavne ovire javne značajnosti. Predavanje je bilo vrlo zanimivo, tembolji, ker je bilo prav dobro oslojeno z mnogovrstnimi šaljivkami. Odličnemu gospodu predavatelju v imenu vseh poslušalcev: srčna hvala!

— **Nov praktikant za novomeškega župana.** O g. vodji kmetijske šole na Grmu se pripoveduje, da je jako navdušen radi zanimanja domačinov za njegovo vseskozi vzorno kmetijsko šolo. Tako pravijo, da so ga kmetje iz Smolenje vasi prosili, naj jim proda za primerno ceno tropine za drože itd. Ponujali so mu po 2 kroni, toda g. vodja teh kron ni maral, ampak pustil tropine raje v stranišče pometati. Tudi dobro spravljene! Te njegove blagodušnosti Smolinci seveda niso mogli pozabiti, in v znak posebnega priznanja njegovega »neumornega« delovanja za korist dolenskega kmeta, so ga pri zadnjih občinskih volitvah nad vse »sijajno« iz odbora odslovili. Gospod vodja je torej mnogozaslужni občinski odbornik v — pokoji. Ali udaril je na druge strune. Čujemo namreč, da hodi sedaj prakticirat k občinskim sejam v Novo mesto. Ker pa je gospod skrajno skromen, gre sedaj le na — galerijo. To dejstvo pa je pomenljivo. Znano je namreč, da je novomeški g. župan že meseca septembra odločno izjavil, da po novem letu ne zasede več županskega stolca. Odpoved stoji — tako se govori — črno na belem v zapisniku tajnih sej. Da danes kljub temu še vedno županuje, temu gotovo ni on kriv, ampak krivo je žalostno dejstvo, da Novo mesto nima na izbero domačinov, o katerih bi se moglo reči: Ta-le nam bo županil! Tako je Sladovič, kateremu gre kot županu vsa čast, primoran čakati še primerne namestnika. No, kaj bi bilo, če Novo mesto poskusi z novim praktikantom z galerije. Morda bi ne bilo napačno. Gosp. vodja je kot obč. odbornik iz Kandije upokojen in že dolgo upa, da stopi tudi iz kmetijske šole čimprej v prezasluženi — pokoj. Treba se le še v Novo mesto preseliti, pridno prakticirati na galeriji in Novo mesto dobi svojega primerne novega župana. V Novem mestu bo z novim županom vse novo.

— **Osrednja banka čeških hranilnic v Pragi** ustanovi v kratkem v Trstu svojo podružnico. Več današnji oglas.

— **Vse registrirane zadruge in gospodarska društva** opozarjamo na Hribarjev najnovejši »Naslovnik uradov, društev, tvrdki in zasebnikov deželnega stolnega mesta Ljubljane ter vojvodine Kranjske, ki je jako obširna in po uradnih podatkih zelo vestno sestavljen in bo imenovanim zavodom gotovo zelo olajšal njih poslovanje.

— **Tatvina.** Delavcu Avgustu Bitezniku, stanujočemu v ulici Cordainoli št. 22 v Gorici, je bil v soboto ukraden kovčeg, v katerem je imel obleko, perilo, zlato uro in verižico, zlat prstan, vsega skupaj v vrednosti 724 kron. Zjutraj ob 6. uri je šel z doma, ob 2. uri je prišel domov, pa kovčega ni bilo nikjer. Stvar je hitro naznanil policiji, ki pa je že imela njegov kovčeg, seveda prazen. Opoldne ga je našel neki Franc Bernik na poti v Stračice ter ga prinesel na policijo. Tatovi so ga s silo odprli, pokradli vse iz njega in odšli. Policija išče tatov, a doslej brez uspeha.

— **Odprava semestralnih spričeval po srednjih šolah.** Naučno ministrstvo namerava odpraviti po srednjih šolah kolkovano izpričevalo za prvo polletje in izdajati le izkaznice o redih. Deželne šolske oblasti so pozvale učiteljske zbornice, naj se posvetujejo o tem načrtu in naj poročajo o uspehu deželnih šolskim oblastim, ki bodo potem naznanile uspeh posvetovanj naučnemu ministrstvu. Samo na

Dunaju se plača za koleke semestralnih izpričeval po srednjih šolah v prvem polletju 4.200 kron, ker obiskuje srednje šole na Dunaju 14.000 dijakov in dijakin.

Štajerske novice.

— **Zborovanje »Kmečke zveze« v Slov. Bistrici** je uspelo sijajno. Prostor »Narodnega doma« so bili natlačeni. Veleposestnik gospod Fr. Mlakar otvoril zborovanje, pozdravi navzoče in da besedo gospodu župniku Medvedu. Govornik navdušuje kmete, naj se vendar enkrat vzdrimajo. Boljša bodočnost jim bo zasvetila, ako se sami poprimejo umnega gospodarstva in ako se združijo v močno kmečko zvezo. V edinstvi je moč! Zgled edinstva dajo kmetu drugi stanovi. Naj tudi kmetje skupno zahtevajo, in glasno kličejo, česa je treba kmečkemu stanu. »Kmečka zveza« bo združila vse slovenske štajerske kmete ter po svojih poslancih odločno zahtevala od vlade, da pomaga kmečkemu stanu na noge. Kmetje delajte in agitirajte, da vsak pristopi k »Zvezi«. Le če nas vlada vidi edine, nas bo upoštevala. Drugi govornik gospod dr. Vrstošek, pojasni razvoj političnih razmer kmečkemu stanu v preteklem stoletju. Nova volivna reforma da upanje da kmet dobi več pravic. Nato razvija koristi volivne pravice za kmečki stan. Oba govora sta bila navdušeno sprejeta. Enako navdušeno je govoril še gospod Mlakar o gospodarstvu v okrajnem zastopu ter navduševal kmete, naj niti vinarja ne dajo zaslužiti nasprotnikom. Narodna stranka — 5 učiteljev, dr. Gosak iz Celja, dva zasebna uradnika in dva kmeta so zborovali ob isti uri v drugi gostilni. Zborovanje je trajalo pol ure; nato pridejo na zborovanje »Kmečke zveze«. Dr. Gosak se oglasi k besedi in govori o gospodarskem vprašanju. Ko pravi, da so kmetje nečimerni, ker nosijo bel kolir in ovratnike, in ko ponavlja isto, kar sta govorila že prejšnja govornika narašča nevolja zoper govornika vedno bolj in bolj. Ko nekdo opazi, da smo to že slišali, zakriči dr. Gosak: »Vi ste nahujskani!« Nato župnik Medved vstane in izjavi: »Mi protestujemo in si ne pustimo tega reči. Naši kmetje so poštenji, ne hujskajo, pa se tudi ne dajo hujskati.« Sedaj sledi vik in krik; ko se poslušalci nekoliko pomirijo, izjavlja dr. Gosak: »Kjerkoli govorim, povsod se mi ploska, vi me pa ne počete poslušati; vsled tega ne bom govori več.« Gromoviti živijo in ploskanje! Tako je šel tudi danes dr. Gosak zadovoljen domov, ploskali so mu, da mu še gotovo danes po ušesih zveni! Nesmrtno blamažo so doživeli Založnik, Vrščič in drugi učitelji! Kmetje pa so se spogledovali in začudenji vpraševali: »Kdo pa so ti ljudje? Dozdej še nismo slišali, da so na svetu! In ti bi radi nas učili in celo radi bili naši voditelji! Kmetje skupaj! Živela »Kmečka zveza« je donelo, ko je predsednik zaključil zborovanje!

— **Novo šolsko poslopje za montanistiško visoko šolo** bodo pričeli v Ljubnem graditi prihodno spomlad.

— **Š Predrznost »Narodne stranke«.** Sčasoma bomo zvedeli, kaj se je godilo na zaupnem shodu v Mariboru. Tako nam zadnji »Narodni List« zopet veliko izdaja. Poroča, da je »Narodna stranka« zahtevala, naj se njej prepustijo trije volilni okrajji, kaj bo ona po svojem programu in po svojih zbirnikih poslankevala. Take predrznosti od mladih »narodnih« nismo pričakovali. Umevno je, da je to moral vsak »slogaš« obsoditi. Ti mladi liberalci ne zahtevajo nič drugega, kakor da se skoro polovica spodnještajerskih katoliških volivcev pokorava njihovemu nazoru o svetu in življenju, t. j. praktičnemu brezverstvu. Večje nasilstvo ni mogoče. Zato pa čast odboru »Slov. kmečke zveze«, da ni vrgele svetinj slovenskega kmečkega ljudstva v blato verskega propada! Ako hočejo celjski odvetniški uradniki širiti liberalizem, naj gredo na Kranjsko, kjer ne morejo dobiti liberalnih kandidatov za Ljubljano. Zakaj pa tam ne kandidira g. dr. Fermevc, ki je v Celju odvetniškim uradnikom predaval, da je v principu za nerazdružljivost zakona, v praktičnem življenju pa za razporoko, kakor je poročal svoj čas »Slov. Gospodar«? In to predavanje so odobraval odvetniški uradniki celjski, voditelji »Narodne stranke«.

Ljubljanske novice.

— **Predavanje v »Krščanski ženski zvezi«.** Jutri, 22. t. m. predava v »Krščanski ženski zvezi« kanonik Ivan Sušnik. Začetek ob 3. uri popoldne.

— **V »Slovenski krščansko-socialni zvezi«** je v torek ob pol osmi uri zvečer predaval ob obilni udeležbi g. profesor Evgen Jarc o »organizaciji katoličanov v Nemčiji«. Predavanje je bilo velepušno ter je občinstvu pojasnilo vzroke sijajnih zmag in neprestanega napredka katoliške organizacije na Nemškem. Po tradiciji slavnega Windhorsta se razvija politiška, socialna in izobraževalna organizacija (Volksverein) nemških katoličanov, ki so politiško združeni v centru. V politiškem in verskem oziru zahtevajo enakopravnost. (Tolerančni predlog), v socialnopolitiškem so organizirani nemški katoličani največ pripomogli, da se je začela uzorna socialnoreformna zakonodaja, v kulturnem oziru pa so združeni v izbornih znanstvenih društvih (Görres-Gesellschaft) in izobraževalnih zvezah. Katoliško časopisje nič ne zaostaja za liberalnim in socialnodemokratskim, bodisi glede na vsebino, bodisi glede na tehnično in informatično stran. Predavatelj je žel za svoje predavanje živahno pohvalo.

— **Ij Srbski pevci v Ljubljani.** Belgrajsko pevsko društvo, katerega kapelnik je sloviti srbski komponist St. Mokranjac, se odpravlja zdaj na pot proti Ljubljani, da med nami koncertira. Ta koncert bi se bil moral vršiti že lani meseca oktobra, a je bil odložen. Pred ne-

kaj leti je priredilo to društvo nekaj koncertov po Nemčiji, kjer društva niso mogli listi dosti nahvaliti.

— **Ij Mednarodna lovska razstava na Dunaju leta 1910.** Opozarjamo vnovič na dne 24. februarja t. l. (nedeljo) ob 3. uri popoldne v mali dvorani hotela »Union«, l. nadstropje vršče se predavanje g. cesarskega svetnika Huberja z Dunaja, kateri bode predaval o namenu in organizaciji mednarodne lovske razstave na Dunaju v letu 1910 s pojasnilom glavnega načrta razstave. Želeti bi bilo, da se tega predavanja udeleži večje število interesentov lovskih krogov, umetnosti, industrije in obrti, da bode mogla na tej mednarodni razstavi dežela Kranjska tvoriti samostojno skupino.

— **Ij Konkurenca med dimnikarji.** Piše se nam: Za domobranski vojašnici bodo te dni oddana dimnikarska dela. Kakor čujemo, vložili so ljubljanski dimnikarji ponudbe pod takimi pogoji, da bodo takorekoč zastoj delali. Temu vzrok je konkurenca med dimnikarji, ki jim tako uničuje cene dela. Izvoščeki, postreščeki itd. imajo svoje tarife, noben hišni posestnik pa ne vé, koliko naj plača dimnikarju. Tako tudi pride, da časih v nekaterih krajih cene pretirava. Prav bi torej bilo, da bi magistrat tudi za dimnikarje izdal tarif, ki bi določil cene ometanju. Tako bi se dimnikarstvo bolje uredilo. Upamo, da se bo magistrat oziral na tu izraženo željo.

— **Ij Mestno drsališče** so včeraj za to sezono zatvorili.

— **Ij »Ljubljanska društvena godba«** priredi danes v hotelu »Lloyd«, Sv. Petra cesta, društveni koncert za člane. Začetek ob polu osmih zvečer. Člani prosti, nečlani plačajo 40 vinarjev.

— **Ij Novo sneženo odejo** smo dobili zopet danes jutraj, Gorenjci pa že sinoči. Pota so silno slaba in se močno muči živina, telefonsko omrežje je nekoliko potrpano, s streh mečejo sneg, ponekod pa drči tudi sam, in baš to je za pasante mnogo nevarneje. — Danes jutraj je na Sv. Petra cesti št. 7 sneg, ki je zdrčal raz streho na drvarnico, v kateri sta žagala drvar Ivan Artač in njegova žena Marija drva, podrl to in z drvmi vred oba podsl. Ko so ju rešili, je bil mož ranjen na glavi, žena pa toži za notranjimi bolečinami.

— **Ij S črnuškega mostu** je predvčerajšnjim zvečer skočila v Savo neka dama, potem, ko je na mostu pustila klobuk in rokavice. Ker ji je bila pa kopeli premrzla, je začela klicati na pomoč in si tudi sama pomagati. Mimoidečo delavstvo ji je prihitelo na vpitje res pomagat in jo tudi rešilo gotove smrti. Posušila se je potem v neki bližnji gostilni in si tudi ohladila prevroče možgane. O, te ženske!

— **Ij Požar.** Danes jutraj ob 3/4. bilo je gasilno in reševalno društvo po oskrbniku g. Jordanu telefonično obveščeno, da gori strop v hiši št. 8, Turjaški trg. Oddelek gasilcev pod poveljstvom g. Stricelja odprl se je takoj na lice mesta. Stropa je bilo že precej zrušenega ter se je moral ves s podpiralci podpreti. Nato se je moglo šele nekaj tramov, ki so že docela zgoreli, odstraniti, kakor tudi velik del stropovja. Ogenj je najprvo zapazila stranka Rozalija Fik. Tudi trije dijaki so spali v isti sobi. Ker je pa strop že od znotraj ves zgorel, padlo je precej ometa na posteljo dijaka Rajko Pavliča. Zbudivši se in videč nevarnost, ker je bila soba že polna dima, rešili so se na hodnik. Gasilno društvo je delovalo eno in pol ure ter je bila ob 6. uri zjutraj vsa nevarnost odstranjena. Vzrok skoraj gotovo slaba konstrukcija tramov z dimnikom ter je moralo že nekaj dni tleti v stropu. Sreča je le bila, da je Fik ogenj zapazila, ker bi se drugače gotovo dijaki zadušili. Ostala je do 8. ure tudi požarna straža na mestu. Škode je okoli 500 kron, katera je pa z zavarovalnino pokrita.

— **Ij Konj splašil.** Premogarskemu hlapcu Francetu Glogovšku se je včeraj zvečer splašil konj na Kongresnem trgu in divjal po Wolfvih ulicah na Marijin trg, kjer ga je ustavil službojuči policijski stražnik in tako preprečil, da se ni zgodila kaka nesreča. Stražnika je za zavalov hlapec še oštel.

— **Ij Stroj zadel v vozove.** Na Južnem kolo-dvoru je danes ponoči zadel stroj v pri skladišču stoječe vozove in tri hudo poškodoval. Tudi stroj se je pokvaril. Druge nesreče ni bilo.

— **Ij Laiblinova zapuščina.** Nedavno umrli g. Karol Laiblin je zapustil za »Trgovski Dom« 500 K in slov. trgovskemu društvu »Merkur« 100 K.

— **Ij Umril je** v Slomškovi ulici št. 6 zasebnik g. Ludovik Valenta, star 60 let.

— **Ij Umrila je** v dež. bolnici Frančiška Meden, katera se je ponesrečila na Šerkovi žagi v Cerknici. V bolnici so ji odrezali roki in ji je oteklo toliko krvi, da je umrla.

— **Ij Za kidanje in odvažanje snega** je izdal graški občinski svet od decembra do 10. februarja t. l. 40.000 K. Koliko pa Ljubljana? V sredini mesta ga je še cele barikade, kakršni občinski zastop, tak napredek!

— **Ij Strokovni učni tečaj za krojačice in krojače**, ki so se vršili v dvorani »Mestnega doma«, se bodo v nedeljo, dne 24. t. m., ob 11. uri popoldne z malo razstavo in razdelitvijo spričeval slovesno zaključili. Načelstvo zadruge vabi torej vse udeležence, gospe in gospode, dalje vse gg. članice in člane zadruge ter vse prijatelje obrtnega napredka, da se v največjem številu udeleže zaključka točno ob 11. uri popoldne.

Iz slovanskega sveta.

— **sl Pritožba zaprtih rusinskih dijakov.** — Vseh 80 zaradi izgredev na Ivovskem vseučilišču zaprtih rusinskih dijakov je naznanilo predsedstvu višjega deželnega sodišča, da prično 21. t. m. stradalno stavko. V vlogi se

pritožujejo, da ravnaajo nečloveško z njimi, da namenoma zavlačujejo preiskavo, da otežkujejo svojem obisku, da jih imajo zaprte po dvajset v temnih, zaduhlih, zdravju škodljivih zaporih, v katerih je navadno le po pet do šest jetnikov.

Razne stvari.

— **Dalmatinski morski promet.** Avstrijski »Lloyd« se je dogovoril s trgovinskim ministrom glede na izboljšanje prometa z Dalmacijo. Od 28. marca nadalje ustanove novo drugo brzovozno progo v Gruž. Parnik bo odplul vsak ponedeljek in sicer bo vozil v Pulj, Vis, Zader, Spljit, Gruž. Otvorili bodo tudi novo pošto progo med Trstom, Puljem, Visom, Zadrom, Spljitom in Kotorom.

— **Štirinajstletna hudodelka.** Proti nagradi 200 kron je zažgala štirinajstletna dekla Rozalija osemkrat svojemu gospodarju Vendelinu Schöckeju. Zastrupila je tudi tri njegove otroke, izmed katerih je eden umrl. Dekla Rozalija je izpovedala, da je to storila, ker jo je podkupil kmet Würöcs, Schöckejev svak, da bi podedoval Schöckejevo premoženje.

— **Volkovci** so napravili veliko škode v Eifelskem gorovju med divjačino. Iz Arden so udrlj v Nemčijo.

— **Rumunski minister** za zunanje zadeve Lahovary je umrl.

— **Mnogostranska prerokinja s kartami.** V Hebu so zaprli prerokinjo s kartami Sabino Braun. Neko priletno gospodično je ogoljufala za 42.000 kron. češ, da ji namerava preskrbeti bogatega moža. Zaplenili so v njenem stanovanju veliko pisem iz nemških in čeških mest. Dognali so, da je bila že leta 1892 kaznovana zaradi goljufije z dveletno ječo.

— **Gališke razmere.** V Ivovskem preiskovalnem zaporu je napravilo pod zemljo šest jetnikov rov v ženski preiskovalni zapor, kjer so praznovali vesel pust. Paznik je to opazil šele drugo jutro in sicer le, ker se en jetnik ni pravočasno povrnil v svoj zapor.

Telefonska in brzojavna poročila.

— **VOLITEV ŽUPANA.** Rudolfovo, 21. febr. Za župana v občini Šmilhe-Stopiče je izvoljen Josip Zure. Živelj!

— **LAŠKE TOŽBE.** Koper, 21. febr. »Piccolo« milo tožj, ker rabi na koprskem sodišču g. odvetnik Černé (iz Barkovelj) izključno slovenski jezik, bodisi pri obravnavah, bodisi v uradu in privatno.

— **ZA VOLIVNO PRAVICO V GORIŠKI DEŽ.** ZBOR.

— **Gorica, 21. febr.** Včeraj so pod Tumorim vodstvom socialni demokratije izročili goriškemu deželnemu zboru petičijo za splošno in enako volivno pravico v deželni zbor. Prihodnja seja deželnega zbora bo 27. t. m.

— **SNEG NA GORIŠKEM.** Gorica, 21. febr. Danes jutraj je po hribih zapadel sneg.

— **KONCENTRACIJA ČEŠKIH STRANK.** Praga, 21. febr. Pri včerajšnji zadnji seji se je konstatirala koncentracija vseh čeških meščanskih strank.

— **ATENTAT.** Sebastopol, 21. febr. Protj policijskemu komisarju je nekdo vrgele bombo. Komisar in nekaj pasantov je ranjenih. Storilec je pobegnil.

— **NESREČA NA ŽELEZNICI.** Berlin, 21. febr. Blizu Katnitza je osebni vlak zadel ob tovornega. Trije železniški uradniki so ubiti, 10 oseb nevarno ranjenih.

— **SRBSKA SKUPŠČINA.** Belgrad, 21. febr. Skupščina je odklonila s 84 proti 27 glasovom od opozicije predlagano nezaupnico za vlado. Opozicija je nato zapustila dvorano. Nato je skupščina z 81 proti 1 glasu izrekla ministru za notranje zadeve, Protiču, zaupanje. Jutri obravnava skupščina o trgovinskih pogodbah z Italijo in Rumunsko.

— **POGROMI V ODESI.** Odesa, 21. febr. Gubernator, general Kaulbars je v razglasu zagrozil »črnim stotnijam« s hudimi kaznimi, ako ne končajo po-bojev, 19. t. m. so reakcionarni teroristi streljali na igrajoče se judovske otroke in jih pobijali.

— **POLOŽAJ NA FRANCOSKEM.** Pariz, 21. febr. Proti zaupnici za vlado je po uradnem izkazu glasovalo 29 zmernih socialistov in 3 radikalni socialisti (32); za vlado demokratska zveza, republikanska zveza, 7 socialistov, 44 republikanov, 28 monarhistov in nacionalistov (390). 127 poslancev ni glasovalo, med njimi 20 socialistov in 60 konservativcev. Prvi uspeh zaupnice parlamenta je ta, da se je prefekt senskega okrožja zopet začel pogajati z nadškofom pariškim glede uporabe cerkva za bogoslužne namene. Najhujši radikalni listi napadajo Brianda, češ, da je diskreditiral Clemenceaujevo cerkveno politiko.

Poskusite
in priporočite
== izdelke ==
Vydrobe tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Prva domača slovenska pivovarna **G. Auerjevih dedičev**

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice števil. 12

Štev. telefona 210.

— priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje **izborno** —

2469 150-28

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Za organista in cerkvenika

se sprejme vzgleden samski mladenič; — rokodelca ima prednost.

Rn. šk. župni urad Sv. Marija - Brezno nad Mariborom (Fresen). 349 3-1

Mesarski učenec

zdrav in krepak, star 14-16 let, poštenih staršev, ki je dovršil ljudsko šolo, sprejme se takoj. — 350 2-1

Hinko Kos, mesar in posestnik Idrija.

Graščinski oskrbnik

Za svojo graščino **Zalog pri Novem mestu** iščem za takojšnji nastop **uradnika-voditelja**. Dotičnik mora dokazati svojo popolno sposobnost ter biti več slovenskega in nemškega jezika.

Ponudbe z zahtevo plače in prepisi sprical naj se pošljejo na naslov: **Josip Reiner, Dunaj, IX./I, Maria-Teresienstrasse 9.** 309 3-3

Proda se iz proste roke

pritlična hiša

v kateri se nahaja mlin na bencin motor z dvema kamnoma in vrt po zahtevi tudi njiva, ali pa motor sam z mlinsko pripravo, kateri je nov in še nič rabljen. Hiša se nahaja v najlepši vasi v Dobropoljah. — Natlačneje se izve pri **Fani Tavželj, Nova vas pri Rakeku.** 314 3-2

Enega ali dva vajenca

močna, zdrava, takoj sprejme večja kovačnica, in enega vajenca kolarnica istotam. — Učna doba 3 leta brezplačno, a brez obleke.

Ponudbe na: **Sebast. Schiestl, kovač, Seebach pri Beljaku (Koroško).** 324 5-5

2 enonadstropni hiši

se prodasta pod zelo ugodnimi pogoji — Več pove lastnik na **Trnovskem prišanu št. 14 v Ljubljani.** 284 1-1

Najvišje odlikovanje na mednarodni razstavi v Milanu 1906 (avstr. razsodišče)

Ant. Žnideršič

župnik pri Beli cerkvi, pošta št. J-rnej na Kranjskem, sprčuje, da je slabo- in malokrvnim z najboljšim uspehom priporočal

železnato vino

G. Piccolija, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.

Politerska steklenica velja K 2.—, 4 polit. steklenice za Ljubljano K 4.—, po pošti z 2745 zavojmno vred K 7-80. II d

Zunanja naročila izvrši najtočnejše lekar **Piccoli v Ljubljani, Dunajska cesta**

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELEN V PRAZE
Osrednja banka čeških posojilnic v Prazi

vijudno naznanja, da ustanovi v najkrajšem času

podružnico v Trstu.

Čas, v katerem začne podružnica delovati, naznanjen bo pravočasno. Strokovno gospodarske nasvete sprejema že sedaj označena banka ter prosi, da se ji pošiljajo isti v oddelek za podružnico tržaško pri centrali v Prazi. 348 1-1

Prva Ljubljanska velika žgalnica kave
Karel Planinšek, Ljubljana, Dunajska cesta.

Električni obrat, tedaj večkrat na dan sveže žgana kava; izvrstna kakovost, najboljši aroma, krepkega okusa.

Najnižje cene za posamezne vrste in za najpri- znanejše zmesi. 2574 52-14

Prodaja iz higijeniških posod za kavo.

FR. ČUDEN,

urar in trgovec v Ljubljani. Samo nasproti frančiškanske cerkve.

Častiti 99. ženini in neveste!

Največja in najbogatejša zaloga lepih zakonskih prstanov, uhanov s krasnimi briljanti itd.

Lepe stenske ure in budilke, jako lepe in nove oblike.

Največja izbira namizne opreme, nastavkov itd. v pravem srebru in China-srebru. Vse po najnižjih cenah in najlepši obliki.

Na zahtevo veliki cenik s koledarjem in posebej še cenik za China-srebro tudi po pošti franko in zastonj.

Zlata 14 kar. anker rem. ura, bije četrtinke in ure gld. 75.

Ista s trojnim zlatim pokrovom gld. 95. Sliki enaka 80 g v zlatu težka, s tremi močnimi pokrovi, bije minute, četrtinke in ure, kaže mesece, tedne, dni in luno gld. 230.

Vabi in se priporoča za obilni obisk 131-10

Fr. Čuden,

urar in trgovec na drobno in debelo v Ljubljani
samo nasproti frančiškanske cerkve.

Meščanski hotel „Lloyd“

Danes, v četrtek, 21. februarja priredi

Ljublj. društvena godba

koncert

za člane.

Nečlani plačajo 40 vinarjev.

Začetek ob 8. uri zvečer.

K mnogobrojnemu obisku vabi z vele-spoštovanjem **Dragotin Tausers** restavratel. 351 1-1

VABILO

občnemu zboru

,Hranilnice in posojilnice v Št. Rupertu“

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 3. marca 1907, zjutraj ob 8. uri (po jutranji sv. maši) v posojilničnih prostorih.

Spored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev odbora.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

353 1-1

Načelstvo.

Priden, pošten mladenič išče službe kot 352 2-1

hlapec ali delavec.

Oglasiti se je pri našem upravništvu in navesti: Kakšno delo in mesečno plačilo.

Lepa namizna

346 3-1

jabolka

ima vedno v zalogi **J. Krašovio**, trgovina, **Zalec.**

!!!! Kašelj !!!!

Kdor nanj ne pazi, se zagreši na lastnem!

Kaiser-jeve

karamele za prsa

s 3 jelkami.

Zdra niško preizkušene in priporočene proti kašlju, hripavosti, kataru, slezi in kataru v grlu.

5120 not. potr. izpričeval dokazuje, da je res, kar se obljublja. 2483 24-16

Zavoj 20 in 40 vin. Dosa 80 vin. pri:

lekarna pri orlu pri železnem mostu, deželna lekarna p. Marji Pomagaj, E. Leustek, Ubald pl. Trnkoczy. Jos. Mayr in Piccoli v Ljubljani.

Podružnica : v Spljetu. :

Delniška glavnica:
: : K 2.000.000. : :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

priporoča k žrebanju dne 1. marca 1907:

Promese na Dunajske komunalne srečke à K 15-50, glavni dobiček K 400.000

Dalje srečke bazilika kurz circa K 25,

„ ogrskega rud. križa kurz K 30.

„ „ „ 30.000

„ „ „ 30.000

53-28

Podružnica : v Celovcu. :

: Rezervni fond : :
: : K 200.000. : : :

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Oraben 25, Mala strana, Most ulica 17, Žitkov. Brno, Baden, Česká Lipa, Česká Kamenice, Moravský Zumberg, Mödling, Nový Jičín, Plzeň, Svítava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogel Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 150-18

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 16.000.000. Reser. zaklad K 7.000.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izrobnih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.